

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

فارسی دری

فارسي دري

التَّحْذِيرُ مِنْ بِنَاءِ الْمَسَاجِدِ عَلَى الْقُبُورِ

تحدیر از ساختن مساجد بر سر قبرها

نویسنده جناب شیخ
عبد العزیز بن عبد الله بن باز

التَّحْذِيرُ مِنْ بِنَاءِ الْمَسَاجِدِ
عَلَى الْقُبُورِ

تحذیر از ساختن مساجد بر سر قبرها

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

نویسنده جناب شیخ
عبد العزیز بن عبد الله بن باز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رساله دهم:

تحدیر از ساختن مساجد بر سر قبرها

بسم الله، والحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله.

اما بعد: بر آنچه در شماره سوم مجله اتحادیه علوم اسلامی در بخش (اخبار مسلمانان در یک ماه) به نشر رسیده بود، اطلاع حاصل نمودم: که اتحادیه علوم اسلامی در پادشاهی هاشمی اردن در نظر دارد تا مسجدی را بر آن غاری که اخیراً در قریه الرحیب کشف شده است، اعمار نماید، و این همان غاری است که گفته می‌شود: اصحاب کهف که نام‌شان در قرآن کریم ذکر شده است، در آن به خواب رفته بودند، پایان.

و نظر به وجوبه نصیحت برای الله و بندگانش؛ لازم دیدم که در همان مجله، سخنی را خطاب به انجمن علوم اسلامی در پادشاهی هاشمی اردن بیان کنم؛ که محتوای آن: نصیحت کردن انجمن در مورد خودداری از اجرای قصد شان مبنی بر اعمار مسجد بر غار مذکور است؛ و این کار جز برای این نیست که اعمار مساجد بر قبرهای انبیا و صالحان و آثار آنها، از جمله مواردی است که شریعت کامل اسلامی از آن منع نموده و بر حذر داشته است، و فاعل آن را لعنت کرده است؛ زیرا این کار از وسایل شرک، و غلو در مورد انبیا و صالحان می باشد. و واقعیت گواه بر صحت آن چیزی است که شریعت آورده است، و دلیلی بر اینکه از جانب الله جل جلاله می باشد، و برهانی روشن و حجتی قاطع بر صدق رسول الله ﷺ در آنچه از جانب الله آورده و به امت رسانیده است. و هرکسیکه در احوال جهان اسلام، و

آنچه در آن از شرک و غلو به سبب اعمار مساجد بالای زیارتگاه ها، و بزرگداشت، فرش کردن و آراستن آنها، و گماشتن خادمان برای آنها، باید تامل کند، به یقین در می یابد که اینها از وسایل شرک است، و اینکه منع از آنها و برحذر داشتن از اعمار شان، از محاسن شریعت اسلامی میباشد.

همچنین شیخان بخاری و مسلم رحمه الله علیهما از عایشه رضی الله عنها روایت کرده اند که فرمود: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «لعنت الله بر یهود و نصاری که قبرهای پیامبران شان را به مسجد تبدیل کردند». عایشه رضی الله عنها می گوید: (پیامبر صلی الله علیه وسلم) از کاری که آنها انجام دادند، هشدار می داد، و اگر این مساله مطرح نبود، قبر ایشان آشکار می شد؛ اما ترس مسجد شدن قبر وجود داشت. همچنین در صحیحین نقل شده است که ام سلمه و ام حبیبه رضی الله عنهما برای رسول الله ﷺ از کیسای که در سرزمین حبشه دیده بودند و تصاویری که در آن بود، یادآور شدند، پس ﷺ فرمودند: «آنان هرگاه مرد صالحی در میانشان می مرد، بر قبر او مسجدی می ساختند، و در آن تصاویر را قرار می دادند، اینان بدترین مردمان نزد الله هستند».

و در صحیح مسلم از جندب بن عبدالله رضی الله عنه روایت است که پنج روز پیش از وفات رسول الله صلی الله علیه وسلم از ایشان شنیده که فرمودند: «من به الله بیزاری می کنم از اینکه از میان شما خلیلی داشته باشم، زیرا الله متعال مرا خلیل گرفته است، همانطور که ابراهیم را خلیل گرفت، و اگر از امت خود خلیلی می گرفتم، ابوبکر را خلیل می گرفتم، آگاه باشید کسانی که پیش از شما بودند، قبرهای پیامبران و صالحان خود را مساجد قرار می دادند، پس

آگاه باشید که قبرها را به عنوان مساجد قرار ندهید، و من شما را از آن نهی می‌کنم». احادیث در این باب بسیارند.

به تحقیق امامان و علمای مسلمانان از تمام مذاهب چهارگانه و غیر آنها بر نهی از ساختن مساجد بر سر قبرها تصریح نموده و از آن برحذر داشته‌اند؛ به خاطر عمل به سنت رسول الله (صلی الله علیه وسلم)، و برای نصیحت امت و برحذر داشتن آنها از اینکه در همان گمراهی بیفتند که پیشینیان شان از غلو کنندگان یهود و نصاری، و امثال آنها از گمراهان این امت در آن افتاده بودند.

پس بالای انجمن علوم اسلامی در اردن، و بالای دیگر مسلمانان واجب است که: به سنت تمسک جویند، از راه و روش امامان پیروی کنند، و از آنچه که الله و رسولش از آن برحذر داشته‌اند، برحذر باشند؛ زیرا در این کار اصلاح، خوشبختی و نجات بندگان در دنیا و آخرت است. و بعضی از مردم در این باب به این فرموده او جل جلاله در قصهٔ اصحاب کهف تمسک جسته‌اند:

(...قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا)

ترجمه: (گفتند: حتماً بر غار آنها مسجدی می‌سازیم)

[الكهف: ۲۱].

و پاسخ آن این است که الله سبحانه و تعالی دربارهٔ رؤسا و صاحبان قدرت در آن زمان خبر داده است که آنان این سخن را گفته‌اند، و این از روی رضایت و تأیید آنان نبوده، بلکه از روی نکوهش و عیب‌جویی و بیزار ساختن از کردارشان بوده است. او بر این دلالت می‌کند: اینکه رسول ﷺ که این آیه بر او نازل شده است، و او داناترین مردم به تأویل آن است؛ امت خویش را از قرار دادن مساجد بر قبرها نهی نموده، و

آنها را از آن برحذر داشته، و فاعل آن را لعنت و نکوهش نموده است. و اگر این کار جایز می بود، رسول الله صلی الله علیه وسلم این چنین با شدت بر آن تاکید نمی کردند و تا حدی مبالغه نمی نمودند که انجام دهنده آن را لعنت کرده و خبر دادند که او از بدترین مخلوقات نزد الله عزوجل است، و این برای طالب حق، کفایت و می کند. و اگر فرض کنیم که بنا نمودن مساجد بالای قبرها برای امت های قبل از ما جایز بوده باشد؛ برای ما پیروی از آنها در این مورد جایز نیست؛ زیرا شریعت ما ناسخ شریعت های قبلی می باشد، و پیامبر ما (صلی الله علیه وسلم) آخرین پیامبران است، و شریعت او کامل و جهانی است، و او ما را از بنا نمودن مساجد بالای قبرها نهی نموده است؛ پس مخالفت با او برای ما جایز نیست، و پیروی از او بر ما واجب است، و تمسک به آنچه آورده است، و ترک نمودن آنچه که مخالف آن است از شریعت های گذشته، و عاداتیکه نزد عاملین آن نیکو پنداشته می شود؛ زیرا هیچ شریعتی کاملتر از شریعت الله متعال نیست، و هیچ راه و روشی بهتر از راه و روش رسول الله (صلی الله علیه وسلم) نمی باشد. و از الله متعال خواهیم که ما و همه مسلمانان را به ثبات بر دینش، و پایبندی به شریعت پیامبرش محمد صلی الله علیه وسلم توفیق عنایت فرماید؛ در گفتار و کردار، در ظاهر و باطن، و در تمام امور، تا زمانی که با الله جل جلاله ملاقات کنیم، بی گمان او شنوا و نزدیک است.

وصلی الله وسلم علی عبده ورسوله محمد وآله وصحبه ومن اهتدی بهدها إلی یوم الدین.

prs۳۹۷۷ ۴,۰۰ ۲۰۲۶/۰۷/۰۴

رسالة الحرمين

پیام الحرمين

محتوای راهنما برای زیارت کنندگان مسجدالحرام و مسجدالنبی به زبانهای مختلف

